

ANNALES
UNIVERSITATIS MARIAE CURIE-SKŁODOWSKA
LUBLIN—POLONIA

Vol. II, 6

SECTIO C.

5. IX. 1947

Z Zakładu Zoologii Szczegółowej Wydziału Matematyczno-Przyrodniczego U. M. C. S.
Kierownik: Prof. Dr. Konstanty Strawiński

JAROSŁAW URBAŃSKI

Materiały do znajomości wyrośli okolic Gdyni
Contributions à la connaissance des zooecidies
des environs de Gdynia

Wyrośle naszego wybrzeża są dotąd stosunkowo słabo zbadane. Poza nielicznymi wiadomościami w starszych pracach niemieckich badaczy (głównie Brischkego), znajdujemy dane o wyroślach tego terenu w publikacjach J. W. Szulczewskiego i M. Moszyńskiej, ogłoszonych w roku 1930. Szulczewski (5) zgromadził w pierwszej połowie lipca 1929 roku w Gdyni i jej najbliższej okolicy materiał złożony z 214 rozmaitych zooecydów, wśród których znajdowało się kilka dotąd nie opisanych. M. Moszyńska (2) zebrała wyrośle z drzew i krzewów Półwyspu Helskiego.

W sierpniu 1930 roku zebrałem na terenie wybrzeża, głównie w okolicy Gdyni, pewną ilość wyrośli, a między nimi 75 przez Szulczewskiego nie odnalezionych, których wykaz poniżej podaję. Zawiera on między innymi dwa wyrośla, które, o ile mogę sądzić na podstawie dostępnej mi literatury, nie zostały dotąd opisane, a mianowicie zwinięcie szczytu blaszki liściowej narecznicy rozszerzonej (*Aspidium dilatatum*) spowodowane przez larwy muchówki *Anthomyia signata* Brischke i zniekształcenie strąka wyki leśnej (*Vicia silvatica*) wywołane przez larwy muchówki *Asphondylia ervi* Rüb s.

Przy każdej formie podaję dla orientacji numer, pod którym została ona opisana w znanych dziełach Rossa i Hedickego (R.) i Houarda (H.). Daty umieszczone w nawiasach oznaczają dzień zebrania materiałów zielnikowych. Inne skróty użyte w niniejszej notatce oznaczają:

Pl. -- Pleurocecidium,
Ac. -- Acrocecidium,
ow. — owoc,

l. — liść,
kw. — kwiat,
ł. — łodyga,
p. — pączek.

CZĘŚĆ SZCZEGÓŁOWA
ACER PLATANOIDES L.

1. *Eriophyes macrochelus* Nal. — rózto cz. R. 40, H. 3995.
Pl. 1. Na spodniej stronie blaszki liściowej plamy białawego lub brunatnego filcu.
Niedaleko Witomina, na jednym drzewku masowo. 21.VIII.1930.

AEGOPODIUM PODAGRARIA L.

2. *Trioza aegopodii* F. Lw. — ulotka. R. 90, H. 4455.
Pl. 1. Odbarwione wydęcia, zwykle po górnej stronie blaszki liściowej.
W okolicach Gdyni rozpowszechniona i zwykle dość liczna; Kępa Radłowska, Witomin, Zagórze, Oksywie (21.VIII.1930).

ALNUS GLUTINOSA Gaertn.

3. *Oxypleurites heptacanthus* Nal. razem z *Oxypleurites trouessarti* Nal. i *Epitrimerus trinotus* Nal. — rózto cz. R. 156—158, H. 1129—1131.
Pl. 1. Niewielkie odbarwione wydęcia powierzchni blaszki liściowej.
W okolicy Gdyni często. Kępa Radłowska, Witomin (21.VIII.1930), Zagórze.

ARTEMISIA VULGARIS L.

4. *Eriophyidae* — rózto cz. R. 319.
Pl. kw. Kwiaty silnie skupione i mniej lub więcej czerwono zabarwione.
W Gdyni przy ul. Świętojańskiej, w kilku miejscach lecz nielicznie (1.VIII.1930).

ASPIDIUM DILATATUM Sm.

5. *Anthomyia signata* Brschk. — muchówka. R.—, H.—
Ac. 1. Wierzchołek liścia zniekształcony i zwinięty.
Dość licznie nad potokiem leśnym między Starą Piłą a Piekielkiem (12.VIII.1930).
Cecidium to dotąd z tego gatunku nie było znane.

ATRIPLEX PATULUM L.

6. *Aphis atriplicis* L. — mszycyca. R. 372, H. 2197.
Pl. 1. Liście żółtawo lub białawo zabarwione i zniekształcone a ich brzeg podwinięty.
W okolicach Gdyni dość często i miejscami licznie. Oksywie, Orłowo, Witomin (21.VIII.1930).

BETULA VERRUCOSA Ehrh.

7. *Eriophyes rudis calycophthirius* Nal. — roztozcz. R. 426, H. 1072 (jako *Eriophyes rudis* Can.).
Ac. p. Pączki wstrzymane w rozwoju i okryte brunatnymi łuskami.
W okolicy Witomina na jednym drzewie, nielicznie (21.VIII.1930).

CAMPANULA RAPUNCULOIDES L.

8. *Eriophyes schmardai* Nal. — roztozcz. R. 554, H. 5503.
Pl. kw. Kwiaty zzieleniałe i zniekształcone.
Na opadających do morza stromych urwiskach Kępy Radłowskiej od strony Orłowa, nielicznie (1.VIII.1930).

CRATAEGUS MONOGYNA Jacq.

9. *Anuraphis ranunculi* Kalt. — mszycyca. R. 812, H. 2953.
Pl. 1. Czerwone, nieregularne wyduęcia po górnej stronie blaszki liściowej.
Na Kępie Radłowskiej niedaleko Orłowa, nielicznie (7.VIII.1930).
10. *Dasyneura crataegi* Winn. — muchówka. R. 805, H. 2942 (*Perrisia crataegi* Winn.).
Ac. 1. Liście na końcu gałązki zbite w główkę i pokryte drobnymi różkowatymi wyrostkami.
Koło Oksywia dość często i przeważnie licznie (5.VIII.1930).
11. *Eriophyes goniothorax* Nal. — roztozcz. R. 814, H. 2948.
Pl. 1. Brzeg blaszki liściowej wąziutko podwinięty.
W okolicy Gdyni bardzo rozpowszechniony, występuje przeważnie bardzo obficie. Kępa Radłowska (7.VIII.1920), Oksywie (5.VIII.1930), Orłowo, Witomin, Zagórze.

FAGUS SILVATICA L.

12. *Hartigiola annulipes* Htg. — muchówka. R. 1016, H. 1153 (*Oligotrophus annulipes* Htg.).

Pl. 1. Na powierzchni blaszki liściowej niewielka, kulistawa wyrośl, pokryta gęstymi włoskami, początkowo białymi, później przybierającymi brunatne zabarwienie.

W okolicach Gdyni bardzo rozpowszechniona i liczna, zwykle w towarzystwie *Mikiola fagi* Rüb s. Wyrośl ta zaczęła się pojawiać około 5 sierpnia, a z końcem miesiąca należała na bukach do najpospolitszych i najbardziej rozpowszechnionych zoocecydów. Na młodych, krzaczastych bukach pojawiała się obficie, niż na starszych drzewach. Chylonia (5.VIII.1930), Mrzezino (8.VIII.1930), Kępa Radłowska (7.VIII.1930), Oksywie (5.VIII.1930), Witomin (21.VIII.1930), Zagórze (12.VIII.1930). Znajdowałem ją również w okolicach Wejherowa i Kartuz.

FILIPENDULA ULMARIA Max.

13. *Dasyneura pustulans* Rüb s. — muchówka. R. 1058, H. 2838. (*Perrisia pustulans* Rüb s.).

Pl. 1. Na powierzchni blaszki liściowej okrągłe, jasno zielone lub żółtawe wydęcia.

Pojedynczo na skraju wilgotnego lasu przy drodze z Zagórze do Piekielka (12.VIII.1930), licznie na mokrych łąkach koło Witomina, w kierunku Małego Kacka (21.VIII.1930).

14. *Macrosiphum ulmariae* Schrk. — mszyca. R. 1064, H. 2833.

Pl. 1. Blaszka liściowa nieregularnie powydymana i pomarszczona, czasem o żółtawym zabarwieniu.

Koło Mrzezina dość częsta na mokrych łąkach (8.VIII.1930).

FRAXINUS EXCELSIOR L.

15. *Dasyneura fraxini* Kieff. — muchówka. R. 1084, H. 4644 (*Perrisia fraxini* Kieff.).

Pl. 1. Główny nerw listków zgrubiały, tworzy podłużną kieszeń. Koło Witomina (21.VIII.1930) i Zagórze, na niektórych drzewach dość licznie.

GALIUM MOLLUGO L.

16. *Eriophyes galiobius* Can. -- roztocz. R. 1135, H. 5205.

Ac. kw. Kwiaty na końcach bocznych gałązek przekształcone w kulistawą, mięsistą wyrośl, o zastrzonym szczycie.

Pojedynczo na opadających ku morzu stokach Kępy Radłowskiej (13.VIII.1930), masowo na suchych słonecznych zboczach koło Oksywia (5.VIII.1930).

17. *Aphis galii* Kalt. — mszyca. R. 1140, H. 5206.
Ac. 1. i kw. Kwiaty na końcach pędów zzieleniałe i zniekształcone, skutkiem skrócenia szypulek zbite w miotlaste twory.
Dość często na suchych słonecznych zboczach koło Oksywia, razem z gatunkiem poprzednim (5.VIII.1930).
18. *Trotteria galii* Rüb s. — muchówka. R. 1134.
Ac. kw. Kwiaty nabrzmięte z zanikłymi pręcikami i słupkami, przekształcone w małe, kulistawe wyrośla, fioletowej lub czarniawej barwy.
Nielicznie na opadających ku morzu zboczach Kępy Radłowskiej niedaleko Orłowa (1.VIII.1930).

HIERACIUM MURORUM L.

19. *Aulacidea hieracii* Bché. — błonkówka. R. 1234, H. 6169.
Pl. 1. Łodyga z silnym kulistawym lub nieregularnym nabrzmieniem, pokrytym krótkimi, białawymi włoskami.
W lasach mieszanych na Kępie Radłowskiej, Nielicznie, w lasach z przewagą sosny koło Witomina, Nielicznie (21.VIII.1930).
20. *Cystiphora hieracii* F. L w. — muchówka. — R. 1247, H. 6170.
Pl. 1. Na powierzchni blaszki liściowej lekkie, okrągławe wydęcia, ciemno czerwone lub czerwono-brunatne z jaśniejszym, zwykle żółtawym brzegiem.
W lasach koło Zagórza, dość często (12.VIII.1930).
21. *Macrosiphum hieracii* Kalt. — mszyca. R. 1243, H. 6173.
Pl. 1. Brzeg blaszki liściowej luźno podwinięty, niekiedy odbarwiony.
Zagórze, nierzadko (12.VIII.1930).

HIERACIUM PILOSELLA L.

22. *Macrolabis pilosellae* Binn. — muchówka. R. 1233, H. 6199.
Pl. 1. Blaszka liściowa wydęta, zgrubiała, silnie owłosiona.
W lasach koło Zagórza, Nielicznie (12.VIII.1930).
23. *Macrosiphum hieracii* Kalt. — mszyca. R. 1243, H. 6203.
Pl. 1. Jak nr 21.
W lasach koło Zagórza razem z gatunkiem poprzednim, lecz daleko liczniej.

HIERACIUM VULGATUM Fries.

24. *Macrosiphum hieracii* Kalt. — mszyca. R. 1243.
Pl. 1. Jak nr 21.

W okolicach Gdyni rozpowszechniona, występuje przeważnie bardzo licznie. Chylonia, Kępa Radłowska (3.VIII.1930), Mrzezino (8.VIII.1930), okolice Witomina, Zagórze.

JUNCUS LAMPROCARPUS Ehrh.

25. *Livia juncorum* Latr. — ułotka. R. 1340, H. 403.
Ac. kw. Zniekształcenie całego kwiatostanu.
Pojedynczo na mokrych łąkach koło Mrzezina (8.VIII.1930) i Oksywia.

JUNIPERUS COMMUNIS L.

26. *Oligotrophus juniperinus* L. — muchówka. R. 1352, H. 129.
Ac. 1. Na końcu gałązki ostro zakończona wyrosł, złożona z 3—4 okółków szpilek.
W lasach koło Witomina rozpowszechniona, pojawia się często w znacznej ilości (21.VIII.1930).
27. *Oligotrophus* sp. — muchówka. R. 1349, H. 127.
Ac. 1. Wyrosł podobna do poprzedniej, lecz dłuższa, końce zewnętrz-
nego okółka szpilek na zewnątrz odgięte, tworzą jak gdyby kielich.
U podnóża Kępy Radłowskiej niedaleko Orłowa, dość często (7.VIII.
1930), koło Mrzezina, rozpowszechniony i na niektórych krzewach
liczny (8.VIII.1930).

LATHYRUS PRATENSIS L.

28. *Asphondylia lathyri* Rüb s. — muchówka. R. 1446.
Ac. ow. Owoc nabrzmiały.
Na opadających ku morzu stokach Kępy Radłowskiej, nielicznie
(7.VIII.1930).

LONICERA XYLOSTEUM L.

29. *Rhopalosiphum loniceræ* Siebold. — mszyca. R. 1512, H. 5371
(*Siphocoryne loniceræ* Sieb.).
Pl. 1. Powierzchnia blaszki liściowej odbarwiona, wydęta a brzeg
jej podwinięty.
W lasach na Kępie Radłowskiej, często. (7.VIII.1930).
30. *Aphidæ* — mszyce. R. 1515, H. 5373.
Pl. 1. Blaszka liściowa zniekształcona, zwykle wzdłuż głównego ner-
wu ku górze wygięta.
Na Kępie Radłowskiej razem z gatunkiem poprzednim, często
(1.VIII.1930).

ONONIS SPINOSA L.

31. *Eriophyes ononidis* Can. -- roztozcz. R. 1663, H. 3497.
Ac. 1. Na końcach gałązek międzywęźla skrócone a liście skupione i owłosione.
Na suchych słonecznych zboczach koło Oksywia, licznie (5.VIII.1930).

PHRAGMITES COMMUNIS Trin.

32. *Lipara lucens* Meig. — muchówka. R. 1750, H. 238.
Pl. 1. Łodyga zdrewniała, mniej lub więcej wrzecionowato nabrzmiała, pochwy liściowe rozszerzone, szczelnie przylegające do łodygi.
Koło Małego Kacka, tylko w jednym miejscu ale dość licznie (21.VIII.1930).

PIMPINELLA SAXIFRAGA L.

33. *Aphis anthrisci* Kalt. — mszycyca. R. 1775, H. 4450.
Pl. 1. Blaszka liściowa silnie zniekształcona.
Koło Oksywia na łąkach w pobliżu portu wojennego, nielicznie (5.VIII.1930).
34. *Kiefferia pimpinellae* F. L w. — muchówka. R. 1785, H. 4445 (*Schizomyia pimpinellae* F. L w.).
Ac. ow. Owoce powiększone i rozdęte, zwykle o czerwonawym zabarwieniu.
W okolicach Gdyni rozpowszechniona i zwykle dość liczna. Kępa Radłowska, Piekielko, Stara Piła, Zagórze, Witomin (21.VIII.1930).

PINUS BANKSIANA Lamb.

35. *Evetria resinella* L. — motyl. R. 1791.
Ac. 1. Jednostronne nabrzmienie gałązki oblane żywicą.
W lasach koło Zagórze, dość często (12.VIII.1930).

POLYGONUM AMPHIBIUM L.

36. *Wachtliella persicariae* L. -- muchówka. R. 1886, H. 2161 (*Perri-sia persicariae* L.).
Pl. 1. Blaszka liściowa czerwono zabarwiona, zniekształcona i ku dołowi podwinięta.
Koło Oksywia, nielicznie, koło Beki na mokrych łąkach nadmorskich licznie (8.VIII.1930).

POPULUS TREMULA L.

37. *Harmandia cavernosa* R ü b s. — m u c h ó w k a. R. 1932, H. 508.
Pl. 1. Na spodniej stronie blaszki liściowej kulista wyrośl, ze szczelinowatym otworem po stronie górnej.
Na opadających ku morzu stokach Kępy Radłowskiej niedaleko Orłowa, licznie (7.VIII.1930).
38. *Harmandia populi* R ü b s. — m u c h ó w k a. R. 1933.
Pl. 1. Wyrośl podobna do poprzedniej, lecz mniejsza, o cienkich ściankach.
W lasach koło Zagórza, szczególnie licznie przy drodze do Starej Piły (12.VIII.1930).
39. *Lasioptera populnea* W a c h t l. — m u c h ó w k a. R. 1937, H. 512.
Pl. 1. Kulistawa wyrośl, po obu stronach blaszki liściowej mniej więcej równo wystająca, z okrągłym otworem.
Na opadających ku morzu stokach Kępy Radłowskiej, nielicznie (1.VIII.1930), w lasach koło Zagórza, dość licznie (12.VIII.1930).

QUERCUS SESSILIS Ehrh.

40. *Andricus inflator* H t g. — b ł o n k ó w k a. R. 2089, H. 1205.
Pl. 1. Zgrubienie gałązki, połączone ze skróceniem międzywęźli.
W lasach na Kępie Radłowskiej, nielicznie (3.VIII.1930).
41. *Biorrhiza pallida* O l. — b ł o n k ó w k a. R. 2055, H. 1262.
Ac. p. Na końcu gałązki nieregularna lub kulistawa wyrośl barwy białawej lub czerwonawej, powstała przez zniekształcenie pączka.
W lasach na Kępie Radłowskiej razem z gatunkiem poprzednim, dość często (3.VIII.1930).
42. *Diplolepis quercus folii* L. — b ł o n k ó w k a. R. 2110, H. 1320
(*Dryophanta folii* L.).
Pl. 1. Na spodniej stronie blaszki liściowej kulista wyrośl, tylko w jednym punkcie do niej przytwierdzona.
W lasach na Kępie Radłowskiej, częsta (3.VIII.1930).
43. *Macrodiplosis dryobia* F. L w. — m u c h ó w k a. R. 2136, H. 1306.
Pl. 1. Końce bocznych odcinków blaszki liściowej zgrubiałe pod spód podgięte.
W lasach na Kępie Radłowskiej razem z gatunkiem poprzednim lecz nieco rzadziej (3.VIII.1930).
44. *Macrodiplosis volvens* K i e f f. — m u c h ó w k a. R. 2137, H. 1307.
Pl. 1. Brzeg bocznych odcinków blaszki liściowej zgrubiały i podwinięty.
W lasach na Kępie Radłowskiej, razem z gatunkami poprzednimi, dość często (3.VIII.1930).

ROSA EGLANTERIA L.

45. *Rhodites eglanteriae* Htg. — błonkówka. R. 2307, H. 3158.
Pl. 1. Kulista wyrosł przytwierdzona w jednym punkcie do blaszki liściowej.
Na stokach słonecznych pagórków koło Oksywia, nielicznie (5.VIII.1930).
46. *Rhodites spinosissimae* Gir. — błonkówka. R. 2309, H. 3159.
Pl. 1. Czerwonawa, kulista wyrosł, wystająca po obu stronach blaszki liściowej.
Koło Oksywia razem z gatunkiem poprzednim, lecz częściej (5.VIII.1930).

RUBUS BELLARDII W. N.

47. *Lasioptera rubi* Heeg. — muchówka. R. 2321, H. 6772.
Pl. 1. Nieregularne nabrzmienie łodygi o silnie spękanej i nierównej powierzchni.
W lasach na Kępie Radłowskiej rozpowszechniona i w wielu miejscach liczna (7.V.III.1930).

RUBUS RADULA Weihe

48. *Lasioptera rubi* Heeg. — muchówka. R. 2321, H. —
Pl. 1. Jak nr 47.
W lasach na Kępie Radłowskiej, dość licznie (2.VIII.1930).

RUBUS SUBRECTUS Anders

49. *Eriophyes gibbosus* Nal. — roztocz. R. 2328, H. 2971.
Pl. 1. Na spodniej stronie blaszki liściowej, rzadziej również na jej górnej powierzchni, plamy białawego filcu utworzone z nader krótkich i delikatnych włosków.
Przy drodze z Witomina do Małego Kacka dość licznie (21.VIII.1930).
50. *Lasioptera rubi* Heeg. — muchówka. R. 2321, H. 2970.
Pl. 1. Jak nr 47.
Razem z gatunkiem poprzednim, licznie (21.VIII.1930).

RUMEX ACETOSELLA L.

51. *Trioza rumicis* F. Lw. — ulotka. R. 2344.
Pl. 1. Blaszka liściowa mniej lub więcej zgrubiała, czerwono zabarwiona a jej brzeg podwinięty.
U podnóża Kępy Radłowskiej od strony Orłowa, miejscami dość licznie (7.VIII.1930).

SALIX CAPREA L.

52. *Rhabdophaga osaria* L. -- m u c h ó w k a. R. 2382, H. 784.
Ac. 1. Liście na szczycie gałązki skupione w różyczkę bez nienormalnego owłosienia.
Koło Witomina, nielicznie (21.VIII.1930), między Zagórzem a Stara Piłą, dość licznie (12.VIII.1930).
53. *Lepidoptera* — m o t y l. R. 2459, H. 782.
Pl. kw. Oś bazi skrócona i zgrubiała.
Na zachodnim skraju lasu na Kępie Radłowskiej, niedaleko Radłowa na jednym drzewie bardzo licznie (3.VIII.1930).

SALIX CINEREA L.

54. *Eriophyes tetanothrix* Nal. — r o z t o c z. R. 2439, H. 902.
Pl. 1. Na górnej stronie blaszki liściowej niewielkie, kulistawe wyrośle.
Na Kępie Radłowskiej, dość licznie (3.VIII.1930), koło Witomina, bardzo licznie (21.VIII.1930).
55. *Euura venusta* Z a d d. — b ł o n k ó w k a. R. 2412, H. 45 (*Cryptocampus venustus* Z a d d.).
Pl. 1. Ogonek liściowy na całej długości wrzecionowato nabrzmiały.
Koło Witomina, na niektórych krzewach dość licznie (21.VIII.1930).
56. *Iteomyia capreae major* Kieff. — m u c h ó w k a. R. 2416, H. 894 (*Oligotrophus capreae* Winn. var *major* Kieff.).
Pl. 1. Przeważnie na nerwie głównym lub u nasady nerwów bocznych, po obu stronach blaszki liściowej wystające wyrośle, zlewające się często po kilka w jedną całość.
Na polanie u podnóża Kępy Radłowskiej (od strony morza), niedaleko Orłowa, na niektórych krzewach dość licznie (7.VIII.1930).
57. *Pontania joergenseni* Ensl. — b ł o n k ó w k a. R. 2433.
Pl. 1. Na spodniej stronie blaszki liściowej kulista wyrośl, barwy czerwonawej lub żółtawej, pokryta zrzadka dość długimi włoskami.
W okolicach Gdyni rozpowszechniona i dość liczna. Kępa Radłowska, Oksywie, Witomin (21.VIII.1930), Zagórze (12.VIII.1930).
58. *Rhabdophaga noduli* R ü b s. — m u c h ó w k a. R. 2417.
Pl. 1. Główny nerw liścia z wrzecionowatym zabarwieniem o czerwonym zabarwieniu.
W okolicy Witomina, nielicznie (21.VIII.1930).
59. *Rhabdophaga rosaria* L. — m u c h ó w k a. R. 2382, H. 872.
Ac. 1. Jak nr 52.

Między Zagórzem i Starą Piłą, rozpowszechniona i dość liczna (12.VIII.1930).

60. *Rhabdophaga salicis* Schrk. — muchówka. R. 2405, H. 890.
Pl. 1. Podłużne, wszechstronne zgrubienie łodygi.
W lasach koło Witomina, nielicznie (21.VIII.1930). Rozpowszechniona i bardzo liczna koło Wejherowa (15.VIII.1930).

SALIX DASYCLADOS Wimm.

61. *Eriophyidae* — roztocze. R. 2452.
Pl. 1. Brzeg blaszki liściowej podwinięty i słabo zgrubiały.
Na opadających ku morzu stokach Kamiennej Góry, nielicznie (1.VIII.1930).

SALIX FRAGILIS L.

62. *Rhabdophaga terminalis* H. Lw. — muchówka. R. 2381, H. 582 (*Pontania terminalis* H. Lw.).
Ac. 1. Liście wierzchołkowe zgrubiałe, tworzą wrzecionowatą, owłosioną główkę.
Na stokach Kamiennej Góry, razem z gatunkiem poprzednim, nielicznie (1.VIII.1930).

SALIX REPENS L.

63. *Rhabdophaga jaapi* Rüb s. — muchówka. R. 2383.
Ac. 1. Liście na końcach pędów skupione w małe, wydłużone różyczki.
Na mokrych, torfiastych łąkach między Gdynią a Oksywiem, dość licznie (4.VIII.1930).

SALIX VIMINALIS L.

64. *Dasynetra marginemtorquens* Winn. — muchówka. R. 2450, H. 749 (*Perrisia marginemtorquens* Winn.).
Pl. 1. Brzeg blaszki liściowej zgrubiały, odbarwiony i ku dołowi podwinięty.
Na opadających ku morzu zboczach Kępy Radłowskiej, nielicznie (1.VIII.1930).

SISYMBRIUM SOPHIA L.

65. *Contarinia kiefferi* Schlichtd. — muchówka. R. 2634, H. 2540.
Ac. 1. Liście na wierzchołku pędu zgrubiałe, zbite w twardą główkę.
Koło Oksywia, nielicznie (5.VIII.1930).

SOLIDAGO VIRGA AUREA L.

66. *Brachycaudus helichrysi* Kalt. — mszyca. R. 2657; H. 5561.
Pl. 1. Liście, zwłaszcza na szczycie pędu zniekształcone i pomarszczone.
Na opadających ku morzu stokach Kępy Radłowskiej (3.VIII.1930).

TILIA CORDATA Mill.

67. *Eriophyes tiliae liosoma* Nal. — roztozcz. R. 2785 i 2786, H. 4146.
Pl. 1. Po obu stronach blaszki liściowej plamy białawego lub różowego filcu.
W okolicach Gdyni rozpowszechniony, występuje zwykle licznie.
Kępa Radłowska (3.VIII.1930), Orłowo, Stara Piła, Witomin (21.VIII.1930), Zagórze.

TRIFOLIUM PRATENSE L.

68. *Eriophyes plicator trifolii* Nal. — roztozcz. R. 2811, H. 3583.
Ac. kw. Kwiaty zzieleniałe a kwiatostany poprzerastane licznymi listkami.
Na zboczach Kamiennej Góry, nielicznie (2.VIII.1930).

ULMUS FOLIACEA Gilib.

69. *Eriophyes ulmicola typicus* Nal. — roztozcz. R. 2850, H. 2055 (*Eriophyes ulmi* Nal.).
Pl. 1. Na blaszce liściowej niewielkie, guzkowate wyrośle wystające równo po obu jej stronach.
Na Kępie Radłowskiej w pobliżu Orłowa, dość licznie zwłaszcza na pędach odroślowych i na okazach krzaczastych (1.VIII.1930).
70. *Eriosoma lanuginosum* Htg. — mszyca. R. 2840, H. 2051 (*Schizoneura lanuginosa* Htg.).
Pl. 1. Liście odbarwione, silnie i nieregularnie powydymane i anormalnie owłosione, zwłaszcza na górnej powierzchni.
Na suchych słonecznych stokach koło Oksywia, pojedynczo (5.VIII.1930).

ULMUS SCABRA Mill.

71. *Eriosoma ulmi* L. — mszyca. R. 2841, H. 2050 (*Schizoneura ulmi* L.).
Pl. 1. Cała blaszka liściowa lub jedna jej połowa wydęta i ku dołowi podwinięta.

W okolicach Gdyni rozpowszechniona. Oksywie (5.VIII.1930), Orłowo, między Zagórzem a Piekielkiem (12.VIII.1930), okolice Witomina (21.VIII.1930).

72. *Gobaishia pallida* Hal. — mszyca. R. 2838, H. 2062 (*Pemphigus pallidus* Hal.).

Pl. 1. W pobliżu nasady blaszki liściowej okrągława wyrosł na nerwie głównym.

Między Piekielkiem a Starą Piłą, nielicznie (12.VIII.1930).

73. *Janetiella lemeei* Kieff. — muchówka. R. 2839, H. 2061 (*Oligotrophus lemeei* Kieff.).

Pl. 1. Po spodniej stronie blaszki liściowej, w kątach nerwów, niewielkie stożkowate wyrosła.

W okolicach Witomina, nielicznie (21.VIII.1930).

VICIA CRACCA L.

74. *Dasyneura viciae* Kieff. — muchówka. R. 2942, H. 3721 (*Perrisia viciae* Kieff.).

Ac. 1. Wierzchołkowe listki zgrubiałe i ku górze złożone.

Na opadających ku morzu stokach Kępy Radłowskiej, licznie (7.VIII.1930).

VICIA SILVATICA L.

75. *Asphondylia ervi* Rüb. — muchówka. R.—, H.—.

Ac. ow. Owoc silnie nabrzmiął.

Na opadających ku morzu stokach Kępy Radłowskiej, rzadko (1.VIII.1930).

Cecidium to dotąd z tego gatunku nie było znane.

SYSTEMATYCZNY SPIS CECIDOZOÓW.

I. ACAROCECIDIA.

1. *Epitrimerus trinotus* Nal. na *Alnus glutinosa* — 3*)

*) Numery odnoszą się do części szczegółowej.

2. *Eriophyes galiobtus* Can. na *Galium mollugo* — 16

3. „ *gibbosus* Nal. na *Rubus suberectus* — 49

4. „ *goniothorax* Nal. na *Crataegus monogyna* — 11

5. „ *macrochelus* Nal. na *Acer platanoides* — 1

6. „ *ononidis* Can. na *Ononis spinosa* — 31

7. „ *plicator* Nal. na *Trifolium pratense* — 68

8. „ *rudis calycophthirius* Nal. na *Betula verrucosa* — 7

9. *Eriophyes schmardai* Nal. na *Campanula rapunculoides* — 8
10. „ *tetanothrix* Nal. na *Salix cinerea* — 54
11. „ *tiliae liosoma* Nal. na *Tilia cordata* — 67
12. „ *ulmicola typicus* Nal. na *Ulmus foliacea* — 69
13. *Eriophyidae* na *Artemisia vulgaris* — 4
14. „ na *Salix dasyclados* — 61
15. *Oxypleurites heptacanthus* Nal. na *Alnus glutinosa* — 3
16. „ *trouessarti* Nal. na *Alnus glutinosa* — 3

II. HYMENOPTEROCECIDIA.

1. *Andricus inflator* Htg. na *Quercus sessilis* — 40
2. *Aulacidea hieracii* Bchē. na *Hieracium murorum* — 19
3. *Biorrhiza pallida* Ol. na *Quercus sessilis* — 41
4. *Diplolepis quercus folii* L. na *Quercus sessilis* — 42
5. *Euura venusta* Zadd. na *Salix cinerea* — 55
6. *Pontania joergenseni* Ensl. na *Salix cinerea* — 57
7. *Rhodites eglanteriae* Htg. na *Rosa eglanteria* — 45
8. „ *synosissimae* Gir. na *Rosa eglanteria* — 46

III. HEMIPTEROCECIDIA.

1. *Anuraphis ranunculi* Kalt. na *Crataegus monogyna* — 9
2. *Aphis anthrisci* Kalt. na *Pimpinella saxifraga* — 33
3. „ *atriplicis* L. na *Atriplex patulum* — 6
4. „ *galii* Kalt. na *Galium mollugo* — 17
5. *Aphidae* na *Lonicera xylosteum* — 30
6. *Brachycaudus helichrysi* Kalt. na *Solidago virga aurea* — 66
7. *Eriosoma lanuginosum* Htg. na *Ulmus foliacea* — 70
8. „ *ulmi* L. na *Ulmus scabra* — 71
9. *Gobaishia pallida* Hal. na *Ulmus scabra* — 72
10. *Macrosiphum hieracii* Kalt. na *Hieracium murorum*, *H. pilosella*,
H. vulgatum — 21, 23, 24
11. *Macrosiphum ulmariae* Schrk. na *Filipendula ulmaria* — 14
12. *Livia juncorum* Latr. na *Juncus lamprocarpus* — 25
13. *Rhopalosiphum lonicerac* Sieb. na *Lonicera xylosteum* — 29
14. *Trioza aegopodii* F. Lw. na *Aegopodium podagraria* — 2
15. „ *rumicis* F. Lw. na *Rumex acetosella* — 51

IV. DIPTEROCECIDIA.

1. *Anthomyia signata* Brschk. na *Aspidium dilatatum* — 5
2. *Asphondylia ervi* Rübs. na *Vicia silvatica* — 75
3. „ *lathyri* Rübs. na *Lathyrus pratensis* — 28
4. *Contarinia kiefferi* Schlichtd. na *Sisymbrium sophia* — 65
5. *Cystiphora hieracii* F. Lw. na *Hieracium murorum* — 20
6. *Dasyneura crataegi* Winn. na *Crataegus monogyna* — 10
7. „ *fraxini* Kieff. na *Fraxinus excelsior* — 15
8. „ *marginemtorquens* Winn. — *Salix viminalis* — 64
9. „ *pustulans* Rübs. na *Filipendula ulmaria* — 13
10. „ *viciae* Kieff. na *Vicia cracca* — 74
11. *Harmandia cavernosa* Rübs. na *Populus tremula* — 37
12. „ *populi* Rübs. na *Populus tremula* — 38
13. *Hartigiola annulipes* Htg. na *Fagus silvatica* — 12
14. *Iteomyia capreae major* Kieff. na *Salix cinerea* — 56
15. *Junetiella lemeei* Kieff. na *Ulmus scabra* — 73
16. *Kiefferia pimpinellae* F. Lw. na *Pimpinella saxifraga* — 34
17. *Lasioptera populnea* Wachtl. na *Populus tremula* — 39
18. „ *rubi* Heeg. na *Rubus bellardi*, *R. radula*, *R. suberectus* — 47, 48, 50
19. *Lipara lucens* Meig. na *Phragmites communis* — 32
20. *Macrodiptosis dryobia* F. Lw. na *Quercus sessilis* — 43
21. „ *volvans* Kieff. na *Quercus sessilis* — 44
22. *Macrolabis pilosellae* Binn. na *Hieracium pilosella* — 22
23. *Oligotrophus juniperinus* L. na *Juniperus communis* — 26
24. „ *sp.* na *Juniperus communis* — 27
25. *Rhabdophaga juapi* Rübs. na *Salix repens* — 63
26. „ *noduli* Rübs. na *Salix cinerea* — 58
27. „ *rosaria* L. na *Salix caprea*, *S. cinerea* — 52, 59
28. „ *salicis* Schrk. na *Salix cinerea* — 60
29. „ *terminalis* H. Lw. na *Salix fragilis* — 62
30. *Trotteria galii* Rübs. na *Galium mollugo* — 18
31. *Wachtliella persicariae* L. na *Polygonum amphibium* — 36

V. LEPIDOPTEROCECIDIA.

1. *Evetria resinella* L. na *Pinus banksiana* — 35
2. *Lepidoptera* na *Salix caprea* — 53

CYTOWANA LITERATURA.

1. Houard C. — Les Zooecidies des Plantes d'Europe et du Bassin de la Méditerranée. — Paris, 1908—1913.
2. Moszyńska M. — Galasy (*Zooecidia*) drzew i krzewów półwyspu Helskiego. — Kosmos, Lwów, 55, 1930.
3. Ross H. u. Hedicke H. — Die Pflanzengallen (Cecidien) Mittel- und Nord-europas. Jena, 1927.
4. Rüb sa a m e n E. H. u. H e d i c k e H. — Die Zooecidien, durch Tiere erzeugte Pflanzengallen Deutschlands und ihre Bewohner. Stuttgart, 1911—1939.
5. Szulczewski J. W. — Wrośle (*Zooecidia*) Gdyni i okolicy. — Kosmos, Lwów, 55, 1930.

Sommaire.

La littérature concernant les zoocécidies dans la partie polonaise de la côte Baltique est très pauvre. Il n'y a que deux travaux sur ce sujet qui ont paru naguère, ce sont l'ouvrage de J. W. Szulczewski (5) de l'an 1930, basé sur des matériaux ramassés dans la première moitié de juillet 1929 aux environs de Gdynia, et celui de M. Moszyńska, publié la même année, qui traite des zoocécidies des arbres et arbustes sur la presqu'île de Hel.

J'ai recueilli au mois d'août 1930 une certaine quantité de zoocécidies aux différents points de la côte. Je présente ici une liste de 75 zoocécidies des environs les plus proches de Gdynia, qui jusque là n'avait pas été trouvés dans le terrain. Deux d'entre ceux-ci n'ont pas encore été décrits dans la littérature du sujet, ce sont la déformation de la fin du limbe d'*Aspidium dilatatum*, provoquée par les larves de *Anthomyia signata* Brschke, et la déformation des gousses de *Vicia silvatica* causé par les larves d'*Asphondylia ervi* Rüb s.

A coté de chaque nom de zoocécidie je marque le numéro d'ordre correspondant à celui qui désigne sa description dans les oeuvres de Ross (R) et Honard (H). La date entre parenthèses indique le jour où le matériel fût herbarisé. — Je présente à la fin une liste systématique des zoocécidies.